

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izvenredni nedelje in praznike.
Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin.
za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, prtljično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

Table with columns for subscription rates in Yugoslavia and abroad, listing monthly and annual costs for different durations.

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vredno ... po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarje se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Finis Austriae.

Saint-Germain-en-Laye, 10. sept. t. I.
Krasno jesensko jutro, nikjer oblaka, komaj malo megle. Tih, kakor po baržunu, drsi avtomobil po skrbno izmitem asfaltu Bulonjskega gozda.

Ob Seni smo. Mirno vali lena reka svoje temne vode proti oceanu.
Navzgor, nizdol vozijo parniki in vsaki njih vlačijo tri, štiri ladje za seboj.

Dalje vrvi avtomobil po gladki cesti mimo skromnih delavskih hiš, mimo bogatih palač.
Skoro nikjer ni videti slabo opravljenega človeka.

In vendar je svečan današnji dan. Eden najpomembnejših mednarodnih dogovorov, ki so se kedaj sklepali, se ima podpisati danes, pakt, ki ga bodo naši otroci in pozni potomci poznali pod imenom »Senžermenski mir«.

Pred nami, za nami hite avtomobili, vsi v isti smeri. Vedno gostejše postajajo vojaške straže, ki z zastavicami kažejo pot.

Grad, v katerem se ima podpisati mirovna pogodba, je eno najstarejših francoskih poslopij, kojega prvi postanki segajo v enajsto stoletje nazaj.

XIV. in knezom brandenburškim. V Napoleonovi dobi je bil grad kavalerijska šola, potem vojašnica, slednjič kaznilnica.

V stolpu glavne cerkve bije ura tričetrt na 10, ko se ustavi naš avtomobil pred grajskim mostičem.

Kdor je videl pred vojno polnoštevilni »corps diplomatique« v Londonu ali na Dunaju, je imel že pri podpisovanju mirovne pogodbe v Versaillesu vtis, da so se časi korenilo izpremenili.

Točno ob 10. uri vstopi Clémenceau v spremstvu Pichonovem. Clémenceau nosi črn žaket, navaden trd klobuk, sive rokavice.

Ob enajstih 15. minut zapusti Renner dvorano, ki se začenja počasi prazniti.
Tragedija je dovršena. Stare Avstrije, kakršno smo poznali mi in ka-

mesta za avstrijske delegate. Razen delegatov je v dvorani kakih sto povabljenec, večinoma članov raznih delegacij, diplomatov itd.

Ob desetih in deset minut vstopi avstrijski zastopnik Renner v spremstvu dveh članov avstrijske delegacije.

»Seja je otvorjena. Pogajanja, ki so se vršila, da se doseže soglasje med zveznimi in, družnimi državami v svrhu mirovnega sklepa, so zaključena.

Kancelar Renner vstane in gre v sredo dvorane, kjer leži, prav pred Clémenceaum na mali mizi, mirovna pogodba.

Ob 11. uri in 10 minut je vse gotovo. Predsednik Clémenceau vstane in izpregovori besede: »Gospodje, podpisovanje je završeno, seja je končana.«

Tragedija je dovršena. Stare Avstrije, kakršno smo poznali mi in ka-

kršne se bodo spominjali le še naši otroci, te Avstrije, ki nam je bila do stokrat trda mačeha, ni več.

Največjo pozornost je vzbujal seveda zastopnik nove Avstrije kancelar Renner. Splošni vtis je bil, da mož izbornu razume to, kar Francoz nazivlje »Contre mauvaise fortune bon coeur«.

Največjo pozornost je vzbujal seveda zastopnik nove Avstrije kancelar Renner. Splošni vtis je bil, da mož izbornu razume to, kar Francoz nazivlje »Contre mauvaise fortune bon coeur«.

Značilne so besede, ki jih je kancelar Renner izustil v prvatem pogovoru neposredno po sklepu miru: »Zmagovalec, ki ve ceniti premagan-

ca, s tem krepki sam svoj uspeh. Premaganci smo mi. In vendar nam je nesreča podarila svobodo.

Zakaj je vzbujal zgodovinski dogodek današnjega dne tako malo zanimanja? Ali je morebiti tega kriv sicer nejasen, a radi tega ne manj globok splošen občutek, da ostane senžermenski traktat vsemu naporu vkljub vendar le popisan list papirja — lettre morte?

Friderik Juvančič.

Dr. Ivan Tavčar: O ljubljanski aprovizaciji.

Pri včerajšnji seji občinskega sveta se je razpravljalo, ali naj mestna občina še vzdržuje svojo aprovizacijo, ali naj jo, ko prosta trgovina povsod na dan sili, opusti.

Poročilo je omenjalo, da bode v bodoči zimi prebivalstvo v najhujši stiski glede preskrbe s kurivom. Pričakovati je, da bo šla posebno trda za drva, za katera se zahtevajo že sedaj take cene, da je občini, ki za ubožno akcijo od nobene strani ne dobiva več prispevkov, onemogočeno, tako akcijo pri drvih vzdrževati.

LISTEK.

Narodno gledališče

sezona 1918/19 in 1919/20.

Ko smo lani v Ljubljani pripravljali sezono, so grmeli topovi še na vseh frontah, v kranjskem deželnem dvorcu pa je vladal absolutistno dr. Iv. Susteršič s svojimi mogočnimi opodi. Bilo je smelo začeti v takem času.

No, direktorji je prosil za prepustitev gledališkega poslopja ter ponižno antišabiriral pred glavarjevo pisarno. »Ne bojte se me!« je dejal kranjski vojvoda. »Saj sem navdušen za slovensko gledališče.«

Ko smo gonili iz gledališča »Kino-Central«, se nam je upiral z raznovrstnimi zvijačami, se opiral na protekcijo najvišjih deželnih gospodarjev in interesiranih gospodov ter je z vse rafiniranostjo podaljševal

svojo dobičkanosno vladno. Umikal se nam je — dogovorno z dr. Susteršičem i. dr. — le korakoma, prepuščal je sobo za sobo. Ko so prihajali že češki člani v Ljubljano, jih je skušal kinov zaveznik še ostrušiti in pregnati nazaj v Prago, češ: »Naivneži, čemu ste se dali speljati na led! Kino se nikdar ne izsili in gledališke sezone prav gotovo ne bo ...«

Ko smo sestavljali prvi program za bodočo sezono, smo izjavili takoj: »Poleg drame in operete hočemo gojiti opero!«

Kar se je zdelo tolkerim nemogoče, je postalo resnica: 29. septembra dopoldne se je gledališče otvorilo s

slavnostno akademijo in zvečer z »Divjim lovcom«. Drama je začela delovati. Dne 21. novembra zvečer se je predstavila opereta z »Michujevima hčerkama« in dne 3. decembra končno opera s »Prodano nevesto«. Zaradi te Smetanove opere so nas že septembra meseca denuncirali z naše policije dunajski vladi, češ, da nameravamo z njo demonstrativno pokazati svoje pobratimstvo s ...

Imeli smo v sezoni od 29. septembra 1918 — 6. julija 1919 vsega skupaj 369 predstav in sicer 4 akademije, 1 predavanje (Bran. Nušič), 4 baletne večere, 60 opernih in 88 opernih ter 212 dramskih predstav.

Opera: Prodano nevesta (25 krat), Onegin (12), Manon (12), Bohème (10), Bajaci (10), Zongler (10), Butterfly (6) in Postillon (3).

Opereta: Hčeri Michujevi (11 krat), Cornevillski zvonovi (11),

Mamzell Nitouche (16), Slovaška princesa (14), Madame Favart (8).

Drama: Tekma (1), Na smrt obsojeni (3), Matiček se ženi (3), Bajka o volku (3), Deseti brat 4, Vojnik Henšl 4, Moj bebi 4, Zemlja 4, Za hčer: Amnestija 4, Listnica; Neizprosní stražnik 4. V Ljubljano jo dajmo; Nemški ne znajo 5, Lehkomiselna sestra 5, Tiha sreča 5, Revolucijska svatba 5, Nelly Rozier 5, Moč teme 5, Morala gospe Dulske 6, Kralj na Betajmovi 6, Pogumni Tonček 6, Jakob Ruda 6, Hamlet 7, Namišljeni bolnik 7, Strahovi 7, Pelikan 7, ... ulica št. 15 ... 8, Laterna 8, Španska muha 8, Divji lovec 10, Svet 10, Charleyeva teta 10, Smrt majke Jagovčeve 10, Tugomer 10, Veriga 11, Krojaček junaček 11.

Ze po sezoni sta se igrali še drami »Sin« in »Žena - vrag«.

Povsem nedostatna garderoba se je tekom sezone izdatno povečala; dekoracije (kulise) pa je skoraj za vse opere in deloma za operete slikal sproti nanovo češki strokovnjak Vaclav Skružný. Tudi glede razsvetljave na opernem odru se je dosegel nemal napredek. Za dramske predstave se je od februarja t. l. nadalje najelo bivše nemško gledali-

šče, ki razpolaga še z malone novimi dekoracijami in novim pohištvo ter ima moderno razsvetljavo.

Kajpada prva sezona ni bila v nobenem oziru že na tistem višku, za katerim vodstvo stremi. Toda kot začetek nove dobe naše gledališke umetnosti je bila vendarle lepa. V primeri s prejšnjimi sezonami je bila lanska glede opreme, režije in živahnega soigranja zborov in komparzov v operi, opereti in deloma tudi drami precej višje stoječa. Nov je bil balej, ki je zelo zanimal, ki pa ni izpolnil kar je obetal, ker je bilo premalo šolanja in je sestojal po večini iz primitivno začetniških plesalk. Orkester je bil včasih prav dober, a glede števila, sestave in umetnosti je seveda zaostajal za predvojnimi. Tudi zbor, posebno zadnje mesece, ni bil na višini, ki smo je zlasti glede materialne sočnosti pri zboru naše opere že odnekad vajeni. Glede raznovrstnosti opernega in operetnega repertoarja je bilo slišati mnogo želja: 8 oper (med temi ena le polvečerna) in 5 operet (med temi le ena moderna) za 7 mesecev res ni mnogo; le 148 predstav opernih in operetnih med 369 je vsekakor malo. Za normalne čase. Ker pa se je začelo z

bil, da se jih bo z radostjo poslužil, kakor hitro dobi od strani g. Mihevc...

Zatorej ne preostane drugega, kot da se prebivalstvo, ki je količkaj v stanu, samo preskrbi z drvmi, ker...

Če pa drv ne bo, morala bo vskočiti izdatnejša preskrba s premogom. V razgovoru je gospod Tokan...

Gotova resnica je, kar je gospod Tokan naglašal, da ne stoji samo Ljubljana pred katastrofo...

Opero pozno in se je moralo delati v abnormalni dobi s čestonedostatnimi sredstvi...

Se z večjimi, ker tudi personalnimi težkočami se je morala boriti drama. Osobje je sestojalo po večini iz začetnikov...

Za bodočo sezono je že mnogo začetnih ovir in težkoo odpadlo, ansambl se je za opero in dramo, zbor in orkester izdatno pojačil...

Bog pošlje v taki obliki, kakor je bila lanska, — pričeti in vpeljati se bo...

V nasprotju z gospodom Tokanom pa hočemo ostati pri svojem prepričanju, da nam deželna vlada...

Politične vesti.

Pogajanja. LDU. Beograd, 17. septembra. Današnja »Politika« poroča: Tudi večerajšnji dan je minil v samih posvetovanjih...

Razpoloženje v radikalnih krogih. Beograd, 17. septembra. V radikalnih krogih so zelo nezadovoljni...

Demokratija o Protiču et consortibus. Beograd, 17. septembra. Današnja »Demokratija« javlja: Vlada gosp. Ljube Davidovića je...

Operni repertoar obsega: Janakovo (češko) »Jenufo« (»Njeno pastirko«), Čajkovskega (rusko) »Pikovo damo«...

Operni repertoar obsega: Janakovo (češko) »Jenufo« (»Njeno pastirko«), Čajkovskega (rusko) »Pikovo damo«...

pak tudi celo državo. Za gosp. Protičem ubira pot tudi Narodni klub in klub dr. Korošca...

Priljena se stara igra. V Beogradu se je dvignil zastor in pričel se je drugi akt. Ta akt se bo končal prejkone s tem, da se bo pričel tretji akt...

Lahkomišeln očitek, ali kdor lau maslo na glavni, naj ne hodi na solnce. Danes smo bili telefonično opozorjeni na to...

Vojaška postaja v Solunu. LDU. Beograd, 17. septembra. Ministrstvo za vojni in pomorski je izdalo naredbo, katera ukinja našo vojaško postajo v Solunu...

Komisija plena. LDU. Beograd, 17. septembra. »Politika« poroča: Komisija, ki je določena, da uredi arhive bivše avstrijske gubernije v Srbiji...

Vrnitev vojnih vjetnikov iz Italije. Pri naših oblasteh na Koroškem so se javili trije vojaki, ki so se vrnili iz italijanske vjetništva...

Res pa je sicer, da ima Ljubljana telefon z Beogradom zasedenega vsako noč

Dramsko osobje (solisti) je sestavljeno tako-le: Dramaturg: Pavel Golia. Dame: Šaričeva, Juvanova, Vera Danilova...

Operno osobje: Dame: Gajeva, Leona, Richter, Thaler in Zika; — Medved in Ožegović; — gospodje: Dervota, Stempowski, Wurser, Kovač, Mohorič in Truhovič...

Retirada. Bakar, 17. septembra. Vsled poziva generala Gandolfa se vračajo italijanske pobunjene čete k svojim posadkam...

Govori namreč presbiter z Dopisnim uradom, deželna vlada, Centralna uprava, zelo dolgo Dravska divizija...

Da se stvar plikneješa, povemo pa o zlorabi telefonske proge, odnosno o zlorabi uradne oblasti nekaj drugega: Na beograjski centrali se je opetovano konstatiralo, da je klic kabinet dr. Korošca...

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Draginja. Beograd, 17. septembra. »Politika« poroča: Pred nekoliko dnevi je prišel v Beograd neki angleški rezervni častnik...

Italijanska avtonomska stranka. Zagreb, 17. septembra. Z današnjim brzovlakom sta odpotovala v Beograd predsednik in tajnik italijanske avtonomske stranke...

Komisija plena. LDU. Beograd, 17. septembra. »Politika« poroča: Komisija, ki je določena, da uredi arhive bivše avstrijske gubernije v Srbiji...

Vrnitev vojnih vjetnikov iz Italije. Pri naših oblasteh na Koroškem so se javili trije vojaki, ki so se vrnili iz italijanske vjetništva...

Retirada. Bakar, 17. septembra. Vsled poziva generala Gandolfa se vračajo italijanske pobunjene čete k svojim posadkam...

Retirada. Bakar, 17. septembra. Vsled poziva generala Gandolfa se vračajo italijanske pobunjene čete k svojim posadkam...

Retirada. Bakar, 17. septembra. Vsled poziva generala Gandolfa se vračajo italijanske pobunjene čete k svojim posadkam...

Neodrešena domovina.

Retirada. Bakar, 17. septembra. Vsled poziva generala Gandolfa se vračajo italijanske pobunjene čete k svojim posadkam...

stop ministrskega predsednika Nitija in sestavo nove vlade po Tittoniju za možno.

Francozi o Reki. LDU. Pariz, 16. septembra. (Dun. KU.) Gauvain se v uvodniku lista »Journal des Debats« v reškem vprašanju zavzema za Jugoslovane in veli, da ne zadostuje povsod kričati...

Mirovna konferenca.

Sporazum na naše stroške. LDU. Pariz, 17. septembra. (Dun. KU.) Časopisi pišejo v splošnem ugodno za D' Annunzija. »Eclair« meni, da so Francija, Anglija in Italija že sklenile odgovor glede Jadranskega morja...

Mrtva zveza narodov. LDU. Pariz, 16. septembra. (Dun. KU.) Polkovnik House, ki je prišel sem iz Londona in postal zopet član ameriške mirovne delegacije...

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

Avstrijci hočejo energično nastopiti radi — Radgone. Dopisnik milanskega »Corriere della Sera« je imel razgovor z državnim kancelarjem Dr. Rennerjem...

Razmere v Nemški Koroški. Slovensko misleče prebivalstvo v onem delu Koroške, ki je zaseden po Nemcih, nikakor ne odobrava režima Avstrije...

Sokolstvo.

Tabor Sokolstva se vrši v nedeljo 21. t. m. ob 2. uri popoldne pred Mestnim domom v Ljubljani. Razmera, katere so zavladale v naši državi...

Sokolski dan v Ljubljani dne 21. t. m. Vse brate in sestre ljubljanskih društev, ki hočejo sodelovati pri priditvi Slov. Sokolske Zveze v nedeljo 21. tm. prosimo, da se zglase v nedeljo ob 8. uri popoldne v svojih društvenih prostorih...

